

Spis treści

e.e. cummings: instynkt, ironia, indywidualizm — Stanisław Barańczak 5

Z tomu TULIPANY I KOMINY (1923)
From the volume TULIPS AND CHIMNEYS

Dotyk twych palców zmienia wszystkie rzeczy	17
<i>Thy fingers make early flowers of</i>	
gdy już bóg się przestanie wtrącać w moje ciało	19
<i>when god lets my body be</i>	
gdy Ledwie-	21
<i>in Just-</i>	
O słodka spontaniczna	23
<i>O sweet spontaneous</i>	
godziny wznoszą się zrzucając z siebie gwiazdy i to jest	25
<i>the hours rise up putting off stars and it is</i>	
spacerowałem bulwarem	27
<i>i walked the boulevard</i>	
Buffalo Bill	29
<i>Buffalo Bill's</i>	
każdy mężczyzna jest wspaniały	31
<i>any man is wonderful</i>	
panie z Cambridge mieszkają w umeblowanych duszach	33
<i>the Cambridge ladies who live in furnished souls</i>	
„kitty”. wzrost średni, biała, szesnaście lat, prostytutka.	35
<i>“kitty”. sixteen, 5'1, white, prostitute.</i>	

Z tomu & (1925)
From the volume &

Chociażby to na przykład:	39
<i>Take for example this:</i>	
załóżmy	41
<i>suppose</i>	
odśłoń okno	43
<i>raise the shade</i>	
oto głowa Effie kotku	45
<i>here is little Effie's head</i>	

będzie	49
<i>i will be</i>	
Wiosna jest jak może ręka	51
<i>Spring is like a perhaps hand</i>	
kto wie czy księżyc nie jest	53
<i>who knows if the moon's</i>	
bliżej: bądź tchem mojego tchu: swych rąk i nóg cierpnących	55
<i>nearer: breath of my breath: take not thy tingling</i>	
umysł jest swoim własnym pięknym więźniem	57
<i>the mind is its own beautiful prisoner</i>	
gdy odchodziłeś, był właśnie poranek	59
<i>when you went away it was morning</i>	
lubię swe ciało, kiedy jest przy twoim	61
<i>i like my body when it is with your</i>	

Z tomu XLI WIERSZY (1925)
From the volume XLI POEMS

za piątym	65
<i>after five</i>	
kościsty głos	67
<i>the skinny voice</i>	
ziemia jak podchmielona	69
<i>earth like a tipsy</i>	
Ludzkości kocham cię	71
<i>Humanity i love you</i>	
być może po to, aby poczuć, jak	73
<i>perhaps it is to feel strike</i>	

Z tomu RÓWNA SIĘ 5 (1926)
From the volume Is 5

słuchajcie dziatki moje bo	77
<i>listen my children and you</i>	
śmierć jest czymś więcej niż	79
<i>death is more than</i>	
każda zła passa ma swój koniec	81
<i>nobody loses all the time</i>	
to naprawdę musi	83
<i>it really must</i>	
punkt programu	85
<i>item</i>	

?	87
nie bądź pan taki prędko gdy	89
<i>mr youse needn't be so spry</i>	
była nowiutka Prosto	91
<i>she being Brand</i>	
oDA	95
oDE	
mój wujek	97
<i>my uncle</i>	
(przemysł, kochanie, te rozwalone posagi	99
<i>(ponder, darling, these busted statues</i>	
„ameryko w mym sercu tyś pierwsza tuż po	101
<i>“next to of course god america i</i>	
to diabelnie	103
<i>it's jolly</i>	
zobaczcie no)	105
<i>look at this)</i>	
ślu	107
lis	
moja kochana stara etcetera	109
<i>my sweet old etcetera</i>	
czy paru dobrodusznym filozofów nie zechciałoby mi łaskawie	111
wyjaśnić	
<i>will out of the kindness of their hearts a few philosophers tell me</i>	
spójrz, myszka) i	113
<i>here's a little mouse) and</i>	
wbrew wszystkiemu co oddycha	115
<i>in spite of everything</i>	
skoro uczucie jest na pierwszym miejscu	117
<i>since feeling is first</i>	
jestem wiecznym żebrakiem	119
<i>i am a beggar always</i>	
podchodzę do tego okna	121
<i>i go to this window</i>	
jeśli tworzyłem, pani, rzeczy tak zawiłe	123
<i>if i have made, my lady, intricate</i>	
Z tomu ViVa (1931)	
<i>From the volume ViVa</i>	
ale panie mógłby pan może posłuchać istnieję	127
<i>but mr can you maybe listen there's</i>	

która godzina ciekaw jestem mniejsza o to	129
<i>what time is it i wonder never mind</i>	
„Gay” jest to urocze nazwisko Młodej Kobiety z cambridge, mass.	131
<i>“Gay” is the captivating cognomen of a Young Woman of cambridge, mass.</i>	
będę skrupulatnie doskonalił wewnątrz	135
<i>i will cultivate within</i>	
staara piosenka	137
<i>ohld song</i>	
pierwszy prezydent którego musieli kochać nawet jego	139
<i>the first president to be loved by his</i>	
śpiewam Olafa wielkiego, co wojnie	141
<i>i sing of Olaf glad and big</i>	
jeśli są w ogóle jakieś nieba moja matka będzie (sama dla siebie) miała	145
<i>if there are any heavens my mother will (all by herself) have</i>	
pomyślałbym „ciekawie”	147
<i>i'd think "wonder"</i>	
małpią czaszkę z uśmiechem głupio się szczerzącym	149
<i>a clown's smirk in the skull of a baboon</i>	
gdzieś, gdzieś nigdy nie dotarł, w szczęśliwie odległym	151
<i>somewhere i have never travelled, gladly beyond</i>	
kochana skoro	153
<i>my darling since</i>	
bądź ku miłości tak jak deszcz jest ku barwie; odkrywaj	155
<i>be unto love as rain is unto colour; create</i>	
lecz jeśli życie wbiega w myśli martwych spokój	157
<i>but if a living dance upon dead minds</i>	
Z tomu BEZ PODZIĘKOWAŃ (1935)	
<i>From the volume NO THANKS</i>	
o p	161
o pr	
mały człowieku	163
<i>little man</i>	
k-o-i-k-n-i-s-p-a	165
<i>r-p-o-p-h-e-s-s-a-g-r</i>	
przytul no się powiedział	167
<i>may i feel said he</i>	
ach	169
o	

IN)	171
IN)	
on nic nie musi odczuwać, bo myśli	173
<i>he does not have to feel because he thinks</i>	
„zaczniemy wydawać pismo	175
<i>”let’s start a magazine</i>	
większość (ludzi	177
<i>most (people</i>	
poczniej człowieka który jeśliby co dostał	179
<i>conceive a man, should he have anything</i>	
miłość jest miejscem	181
<i>love is a place</i>	
co jest funkcją miłości? wytwarzać bezwiedność	183
<i>love’s function is to fabricate unknownness</i>	
ptaki(	185
<i>birds(</i>	
dbaj o miłość (trochę)	187
<i>be of love (a little)</i>	
jaSna	189
<i>brIght</i>	

Z cyklu NOWE WIERSZE (1938)

From NEW POEMS

(o Super Kraju chcę powiedzieć	193
<i>(of Ever-Ever Land i speak</i>	
mieć szczęście znaczy znajdować	195
<i>lucky means finding</i>	
Pytanie: daj	197
<i>Q: dwo</i>	
ci mali państwo młodzi znajdują	199
<i>this little bride & groom are</i>	
jeśli ja	201
<i>if i</i>	
powszechny do	203
<i>economic secu</i>	
obym miał serce zawsze otwarte dla małych	205
<i>may my heart always be open to little</i>	

Z tomu 50 WIERSZY (1940)

From the volume 50 POEMS

!czarn	209
<i>!blac</i>	

Jeśli nie możesz jeść musisz	211
<i>If you can't eat you got to</i>	
(czy nauczysz	213
<i>(will you teach a</i>	
gdy wolność je się na śniadanie	215
<i>as freedom is a breakfastfood</i>	
te dzieci wyśpiewujące w kamieniu	217
<i>these children singing in stone a</i>	
w górę w ciszę w zieloną	219
<i>up into the silence the green</i>	
miłość jest gęstsza niż zapomnieć	221
<i>love is more thicker than forget</i>	
dzień	223
<i>air</i>	
Z tomu 1 × 1 (1944)	
<i>From the volume 1 × 1</i>	
owacja)	227
<i>applaws)</i>	
polityk jest to mianowicie zad, na	229
<i>a politician is an arse upon</i>	
zmarł pan U antologista	231
<i>mr u will not be missed</i>	
platon mówił	233
<i>plato told</i>	
litości to ruchliwe monstrum, ta ludz-kość niezgody	235
<i>pity this busy monster, manunkind</i>	
cóż stąd, że wiecznie i wietrznie wiejąca	237
<i>what if a much of a which of a wind</i>	
nie człowiek, jeśli ludzie bogami są; lecz bogowie	239
<i>no man, if men are gods; but if gods must</i>	
kiedy się bogu spodobało	241
<i>when god decided to invent</i>	
stary pan ly	243
<i>old mr ly</i>	
czy deszcz czy grad	245
<i>rain or hail</i>	
tak ma łagodny klimat:	247
<i>yes is a pleasant country:</i>	
wszelka niewiedza zjeżdża na sankach w świadomość	249
<i>all ignorance toboggans into know</i>	

drzewa	251
<i>trees</i>	
„słodka wiosna jest twoją	253
<i>„sweet spring is your</i>	
gdy wszystko się zdarzy co stać się nie może	255
<i>if everything happens that can't be done</i>	

Z tomu XAIPE (1950)
From the volume XAIPE

umieranie jest w porządku) lecz Śmierć	261
<i>dying is fine) but Death</i>	
jake	263
<i>jake hates</i>	
gdy węże będą walczyć o prawo pełzania	265
<i>when serpents bargain for the right to squirm</i>	
ostrzący to co tępe	267
<i>who sharpens every dull</i>	
nikt” tej wspaniałej pani jesienne spojrzenie	269
<i>noone” autumnal this great lady’s gaze</i>	
dziewięć ptaków (wznoszących się	271
<i>nine birds (rising</i>	
otwórz mu głowę, mała	273
<i>open his head, baby</i>	
proszę	275
<i>i’m</i>	
a oto mister universum (rekordzista	277
<i>meet mr universe (who clean</i>	
żaden czas temu	279
<i>no time ago</i>	
a może bóg	281
<i>maybe god</i>	
na	283
<i>in</i>	
gdy pyszczki pierwiosnków spod ziemi chcą wyjść	285
<i>when faces called flowers float out of the ground</i>	
świeć lodyżko pragnień wzrosłych z gleby nieba	287
<i>luminous tendril of celestial wish</i>	

Z tomu 95 WIERSZY (1958)
From the volume 95 POEMS

powietrze jest powietrzem, rzecz rzeczą: w tej chwili	291
<i>now air is air and thing is thing: no bliss</i>	

dominik ma	293
<i>dominic has</i>	
maggie i milly i molly i may	297
<i>maggie and milly and molly and may</i>	
czas ma w sobie proporcji szlachetne współbrzmienie	299
<i>in time's a noble mercy of proportion</i>	
gdy kwitnie żonkil (ten, co wie	301
<i>in time of daffodils (who know</i>	
dłaczegóż to z niej i z niego	303
<i>why from this her and him</i>	
prawiealeniecałkiem	305
<i>albutnotquite most</i>	
jak to powiada joe Gould na	307
<i>as joe Gould says in</i>	
tym co mu Dołożyło było N	309
<i>what Got him was Noth</i>	
siw	311
<i>a gr</i>	
tak ale nawet	313
<i>yes but even</i>	
cisza	315
<i>silence</i>	
dla	317
<i>why</i>	
z	319
<i>n</i>	
ty do	321
<i>you no</i>	
starość wywiesza	323
<i>old age sticks</i>	
„ale dlaczego”	325
<i>“but why should”</i>	
jestem kościółkiem (nie żadną wspaniałą katedrą)	327
<i>i am a little church (no great cathedral)</i>	

Z tomu 73 WIERSZE (1963)

From the volume 73 POEMS

jeśli szukasz prawd	331
<i>seeker of truth</i>	
to	333
<i>it's</i>	

dlatego że jest	335
<i>because it's</i>	
O parę kroków	337
<i>Me up at does</i>	
no nie	339
<i>why</i>	
„niedawno zaszło w tym miejscu coś	341
<i>”right here the other night something</i>	
b	343
<i>n</i>	
obym był wciąż wesół	345
<i>may i be gay</i>	
wiele by się znalazło	347
<i>of all things under our</i>	
„szkarłatna ziębo	349
<i>”o purple finch</i>	
Objaśnienia tłumacza	351
Spis incipitów angielskich	355
Spis incipitów polskich	359